

HLÁSNIK

Informačný štvrťročník pre občanov obce Pavčina Lehota

Príhovor

Vážení spoluobčania

Dovoľte, aby som sa Vám prihovril opäť po uplynutí ďalšieho kalendárneho štvrťroku, po uplynutí koronavírovej krízy, keď celá naša spoločnosť bola paralyzovaná epidemiologickými nariadeniami. Samozrejme, že sa táto skutočnosť dotkla aj našej obce. Ako keby sa zastavil verejný život, kultúra, spoločenské akcie. Nemohli sme sa stretávať pri dobrom poháriku, pri rodinných oslavách, nemohli sme ísť gratulovať jubilantom, deti nechodili do školy. Vy, ktorí ste rodičmi školou povinných detí ste si asi v tejto dobe uvedomili, aká je náročná práca učiteľov a vychovávateľov, keď ste museli ich prácu čiastočne suplovať a s deťmi tráviť všetok ich voľný čas.

Bolo to obdobie zastavenia sa, spomalenia bežného života, zamyslenia sa nad tým, ako nám všetkým život rýchlo uteká a my nedokážeme pribrzdiť toto bláznivé tempo. Až kým nám nerozkáže choroba. Pevne verím, že ste všetci toto obdobie zvládli bez významných zdravotných, rodinných a ekonomických následkov. Dúfam, že seniori netrpeli odlúčenosťou od svojich blízkych, nedoľahli na nich žiadne zdravotné problémy vyvolané situáciou v zdravotníctve.

Náš obecný úrad ale napriek tomuto všetkému musel pracovať. Bolo potrebné vybavovať agendu, prijímať opatrenia krízového štábu, monitorovať situáciu v obci, za prísnych opatrení sa stretlo aj zastupiteľstvo, nakoľko sa rozbehla rekonštrukcia materskej školy. Bolo potrebné prijať dôležité rozhodnutia ohľadne dofinancovania neoprávnených výdavkov na práce, ktoré nie sú zahrnuté v pripravenom a schválenom projekte, ale je nevyhnutné ich vykonať. Za všetky uvediem

dva príklady – rekonštrukcia podláh. Ukázalo sa, že drevo je kompletne prehnilé a pod ním uložená stará škvára. Toto asi nemá nič spoločné so znížením energetickej náročnosti budovy. V projekte takáto oprava nie je naprojektovaná. Obec dofinancuje nové podlahy. Druhý príklad – oprava omietok po kompletnej výmene celej elektroinštalácie. Asi by sme deti nemohli nechať so spadnutými omietkami a trčiacimi káblami zo steny. Obec aj toto dofinancuje, a nie len toto. Celé zastupiteľstvo a obecný úrad si je vedomé, že finančná situácia obce v nasledujúcom období bude zložitá. Podarilo sa otvoriť prevádzku materskej školy v náhradných priestoroch, aj keď tiež za významného finančného príspevku obce.

Opravou a skrášlením prešli aj budova obecného úradu a osvetovej besedy. Pevne veríme, že tieto hlavné budovy obce pôsobia dôstojne a reprezentatívnejšie. Výmena okien prispela aj ku komfortnejšiemu užívaniu budov.

V nasledujúcom období nás čaká veľa práce – dokončiť prestavbu materskej školy. Dúfajme, že sa stihne v termíne. Na jeseň by sa malo začať s kladením optického kábla, nasledovať bude výmena vodovodného potrubia spoločnosťou LVS, a.s. Liptovský Mikuláš.

Ale dosť už o práci! Začalo leto, obdobie dovolení, oddychu, hubárčenia, výletov, kúpania.

Prajem Vám všetkým krásne leto plné dobrej nálady a pohody.

Starosta obce
a poslanci obecného zastupiteľstva

Kolobeh života v našej obci

Blahoželáme k významnému životnému jubileu našim občanom
narodeným v mesiacoch
apríl, máj, jún 2020

Nech Vám stále slnko svieti v oknách Vášho domova, aj
keď mráčik zastrie ho,
zažiarí Vám odznova.

Nech Vám život splní všetky Vaše nádeje, nech
sa šťastie na Vás denne usmeje.

Nech nikdy nespoznáte bolesť a klam, to
všetko Vám prajeme k Vaším narodeninám.

Naši jubilanti

Anna Staroňová (89 rokov) č. d. 125

Mária Kupčová (89 rokov)

Anna Staroňová (86 rokov) č. d. 29

Emília Puková (84 rokov)

Alena Jurišová (80 rokov)

Emília Kováčová (70 rokov)

Ján Ďurík (60 rokov)

Ivan Tomáš (50 rokov)

Silvia Staroňová (40 rokov)
Adam Czirák (40 rokov)
Petra Lazoňová (30 rokov)
Michal Motyka (30 rokov)
Libuša Kováčová (30 rokov)
Daša Kováčová (30 rokov)

Nakoľko v zmysle zákona č. 18/2018 Z.z. o Ochrane osobných údajov nie sme oprávnení zverejňovať osobné údaje bez súhlasu dotknutých, veríme, že naši oslávenci sa medzi hore uvedenými spoluobčanmi našli.

Novonarodení občania:

Juliana Kadurová – rodičia Mgr. Martina Kadurová a Dominik Kadura
Matej Líška – Petra Líšková a Lukáš Líška

Opustili nás:

Daniel Czirák vo veku 74 rokov
Milan Urban vo veku 94 rokov

Prišľahovali sa:

Michal Králik

Odsťahovali sa:

Nad'a Uličná
Sára Uličná
Sandra Uličná

75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny

Druhá svetová vojna vypukla 1.septembra 1939 napadnutím Poľska hitlerovým Nemeckom. Agresori, najmä vojenské jednotky Nemecka a Japonska, v prvých rokoch vojny dosahovali veľké víťazstvá na všetkých frontoch.

Prelom rokov 1941 – 1942, keď vojská Sovietskej armády odrazili nápor fašistov v bitka o Moskvu, predznamenal obrat v prospech nielen Zväzu sovietskych socialistických republík, ale aj spojencov Veľkej Británie a USA. Bitka o Stalingrad v roku 1943 znamenala zásadný obrat vo vojne. Na prelome apríla a mája 1945 bolo otázkou času, kedy fašistické Nemecko, hlavný agresor vojny, bude donútené podpísať kapituláciu. Ešte 3. mája 1945 sa dovŕšilo oslobodenie Slovenska, keď posledné zvyšky nemeckých vojsk zlikvidovali v Javorníkoch a Bielych Karpatoch. S Nemeckom kolaborujúca vláda Slovenského štátu aj s prezidentom Tisom podpísala kapituláciu 8. mája 1945.

Metropolu bývalého Československa, Prahu, však stále ohrozovali nemecké jednotky. V meste 5. mája 1945 vypuklo májové povstanie pražského ľudu.

Bezpodmienečná kapitulácia nemeckých vojsk do rúk západných spojencov bola pôvodne podpísaná 7. mája 1945 v Remeši. Počas podpisového aktu však neboli prítomní oficiálni sovietski predstavitelia. Nemecké vojská navyše pokračovali v bojoch proti sovietskym jednotkám. Sovietsky zväz preto trval na opätovnom podpísaní v Berlíne. Nemecké velenie podpísalo bezpodmienečnú kapituláciu do rúk všetkých spojencov, vrátane Zväzu sovietskych socialistických republík, krátko pred polnocou 8. mája 1945. V tej dobe bol na území Sovietskeho zväzu a v Moskve, vďaka časovému posunu, už 9. máj. Preto oslavy v bývalom východnom bloku boli v tento deň.

Po páde komunistického zriadenia sa vo viacerých východoeurópskych krajinách presunuli oslavy Dňa víťazstva nad fašizmom na 8. mája. V Rusku ho doteraz slávia 9. mája.

Česť pamiatke všetkým obetiam druhej svetovej vojny!

Aj v našej obci sme si 8. mája pripomenuli významné 75. výročie oslobodenia a konca 2. svetovej vojny, aj keď za sprísnených opatrení. V obecnom rozhlase sa k spoluobčanom prihovoral starosta obce, a po odznení hymny SR, spolu s poslankyňou a pracovníčkou obecného úradu si obeť druhej svetovej vojny a významné výročie uctili položením kytice ku pamätníku. Najbližší obyvatelia obce vyšli na priedomie, a z poza plotu v rúšku prihliadali celému aktu.

kladenie venca k pamätníku

Recyklačný deň

Dňa 22.05.2020 bol pri Jednote tak ako po iné roky pristavený veľkoobjemový kontajner na odpad, ako je starý nábytok, koberce, matrce, šatstvo, atď. Väčšina starého nábytku, ktorý bolo možné rozobrať bol spálený za osvetovou besedou.

Taktiež boli pristavené kontajnery na železo. Už dva týždne vopred boli spoluobčania oboznamovaní rozhlasom o uskladnení elektroodpadu a nebezpečného odpadu v priestoroch za Jednotou.

Tohto roku sme ušetrili za vývoz elektroodpadu, ktorý sa zhromažďoval taktiež v priestoroch za Jednotou, a na dohodnutý termín si tento odpad odviezla firma Metal Servis Recycling s.r.o., Slovenská Ľupča, a obec naopak získala 40,-€.

nebezpečný odpad

bioodpad

STLÁČAJME ODPAD,

UŠETRÍME.

Nestlačený odpad v zberných nádobách zbytočne zaberá veľa miesta a v konečnom dôsledku zberová spoločnosť odváža vzduch. Platí to pre plastové fľaše, kartónové krabice či plechovky. Preto je veľmi dôležité obal pred vyhodením stlačiť a zmenšiť jeho objem. Do kontajnerov sa tak vojde až 4-krát viac odpadov. Napríklad do nádoby s objemom 1100 l sa zmestí približne 733 stlačených 1,5-litrových PET fliaš. Ak by sme ich do nádoby hádzali nestlačené, zmestilo by sa ich tam len približne 200. Ak sa odpad pred vyhodením nestláča, kontajner sa javí plnší, ako v skutočnosti je. Ďalší odpad sa už doň potom nezmesť.

VĎAKA RECYKLÁCII SA ODPAD ZNOVU VYUŽÍVA NA VÝROBU NOVÝCH PRODUKTOV

Tým sa znižuje spotreba prírodných zdrojov, šetrí sa spotreba energie.

5 POHÁROV

stačí na výrobu vázy

**zo 670 HLINÍKOVÝCH
PLECHOVIEK**

sa môže stať rám
na bicykel

z 30 PET FLIAŠ

môže byť fleecová
bunda

**z 2 NÁPOJOVÝCH
KARTÓNOV**

sa dá vyrobiť 1m²
kuchynských utierok

10 ČASOPISOV

sa môže zmeniť
na krabicu na TV

ČAS ROZKLADU ODPADU V PRÍRODE ALEBO NA SKLÁDKE

OHRYZOK JABLKA
NIEKOLKO TÝŽŇOV

**PAPIEROVÁ
VRECKOVKA**
3 MESIACE

NOVINY
3 - 12 MESIACOV

PLECHOVKA
20 - 100 ROKOV

PET FLAŠE
100 - 1000 ROKOV

PNEUMATIKA
200 - 300 ROKOV

BATÉRIA
200 - 500 ROKOV

SKLO
4000 ROKOV

TRIEĎME ODPAD,

OPLATÍ SA TO!

PAPIER

✓ PATRIA SEM:

Noviny, časopisy, letáky, stlačené krabice a kartóny, papierové obaly, knihy bez väzbových obalov, kancelársky papier.

✗ NEPATRIA SEM:

Krabice z mlieka, väzbové obaly kníh, mokrý, mastný, povoskovaný alebo znečistený papier, asfaltový a dechtový papier, použité plienky a hygienické potreby, alobal.

SKLO

✓ PATRIA SEM:

Nevratné obaly zo skla z alkoholických alebo nealkoholických nápojov, poháre, sklenené črepy, tabuľové sklo bez drôtovej vložky (väčšie množstvo patrí na zberný dvor).

✗ NEPATRIA SEM:

Plexisklo, keramika, zrkadlá, porcelán, žiarivky, autosklá, TV obrazovky, sklo s kovovou výplňou.

PLASTY

KOVY

NÁPOJOVÉ KARTÓNY

✓ PATRIA SEM:

Plastové obaly, napríklad stlačené alebo zošliapnuté PET fľaše z nápojov, plastové obaly z pracích a čistiacich prostriedkov alebo kozmetiky.

Kovové obaly, nápojové plechovky, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, hliníkové časti obalov, alobal.

Stlačené alebo zošliapnuté obaly z džúsov, mlieka, smotany.

✗ NEPATRIA SEM:

Plastové obaly so zvyškami jedál, zvyškami kozmetiky alebo iných prostriedkov, linoleum, guma, molitan, obaly znečistené olejovými a ropnými látkami, stavebný polystyrén.

Kovový odpad so zvyškami nebezpečných látok (farby, laky, oleje) – o spôsobe ich zneškodnenia sa informujte vo svojej obci.

Nápojové obaly so zvyškami nápojov.

AK SPRÁVNE TRIEDIME, SVET JE KRAJŠÍ

- ✓ Snažte sa odpad netvorit vôbec.
- ✓ Zálohované obaly nepatria do koša, vráťte ich do predajne.
- ✓ Riadte sa pravidlami triedenia svojej obce. Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať.
- ✓ Triedte odpad, oplatí sa to. Za vytriedený odpad občan neplatí, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI - PAK.

Materská škola VČIELKA

Leto, letko voňavé, poletujú deti boso po tráve.

O krýtky sa hrajú, o zvieratká, mäkký koberec im nôžky hladká.

Tento školský rok sa skončil pre našich škôlkárov už 30.06. Bolo to skôr, ako po uplynulé roky, nakoľko materská škola je v rekonštrukcii a sme radi, že aspoň jún sme mohli fungovať v penzióne číslo 120 /bývalej televízii/.

Mali sme tam k dispozícii samostatnú časť-3 izby-aj s kúpeľňami a komplet vybavenými kuchynskými kútikmi. Vyhovovalo nám to a to hlavne do 15.júna, dokedy museli materské školy rešpektovať prísne opatrenia a rozhodnutia relevantných úradov a to hlavne opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR a Rozhodnutie ministra školstva, vedy výskumu a športu SR.

Na jún sa prihlásilo 20 detí. V jednej triede /izbe/ bolo 9 mladších detí a v druhej 11 starších detí. Spolu sa počas dňa vôbec nestretli, každá skupinka v tej jednej triede sa stravovala, vykonávala výchovnovzdelávaciu činnosť, aj odpočinok na lôžku. Vzdialenosť medzi lôžkami musela byť minimálne 1 meter. Tretia izba nám slúžila na prípravu desiaty a olovrantu a výdaj obeda. Stravu –obed nám donášali zo Školskej jedálne ZŠ Márie Rázusovej Martákovej v Liptovskom Mikuláši. Týmto chcem sa aj za rodičov poďakovať hlavne p. starostovi, poslancom a p. Martuške Klepáčovej, že deti mohli radostne a hlavne bezpečne prežiť s rovesníkmi pestrý, tvorivý mesiac.

Hneď na druhý júnový deň nám kuriér doručil húseničky motýľov, ktoré sme pozorovali počas rastu a ich spôsobe zakuklenia. Kukly sme premiestnili do sieťky na ne určené a nakoniec pre deti veľké prekvapenie - mali možnosť priamo pozorovať, ako sa z kuklí dostávali na svet krásne motýle. Tie sme krmili sladkou vodou a ovocím. Keď zmocneli, vystihli sme pekné počasie a vypustili ich do prírody.

Prispôsobili sme sa podmienkam a hlavne menším priestorom a veľa sme s deťmi tvorili. Vytvorili si deti dopravné značky, dopravné prostriedky z roliek z toaletného papiera, loď z papierových obalov na vajcia, z kartónu hodiny s ručičkami, skladaním si vytvorili melóny, zo zdravotných planžetiek ústne harmoniky, lietadlá. Drievkami vydlabávali mladšie deti motýliky a staršie predkreslené obrázky.

Na Deň otcov deti v staršej skupine zhotovili motorové píly z kartónu. Práca ich veľmi bavila a robil to každý s láskou a snahou potešiť svojho ocinka.

Predškolyáci už po obede neoddychovali, pracovali s pracovnými listami, lúštili krížovky, sudoku a hrali sa slovné hry na prvé a posledné písmená v slove. Vychádzky a kratšie túry sme uskutočňovali do okolia, chodili sme s pohárikmi na ktorých vrchnáky majú lupy a dierky, aby chytený hmyz mal vzduch a deti ich mohli podrobne pozorovať. Pri téme vodný svet sme ho priamo pozorovali pri rieke Demänovke a deti si následne zhotovili papierové akvárium.

Na našej Demänovke veľa je slnka, vodička spieva, o kameň žblnká.

Navštívili sme aj chovnú stanicu rýb, kde deti boli oboznámené s významom chovu rýb. Rybky videli od tých najmenších , mohli si pstruhy aj sami chytať do podberáka, pohladkať, z blízka porátať počet plutví. Dozvedeli sa aj o každodennej starostlivosti, ktorú rybky potrebujú, v akej vode sú a čím sa krmia.

Tento rok pre bezpečnosť detí sme si koncoročný výlet odpustili a len so staršou skupinou som navštívila Demänovskú jaskyňu Slobody. Jaskyňu sme prechádzali sami so sprievodcom p. Benickým. Deti sa oboznámili s novými pojmami -stalaktity, stalagmity a stalagnáty. Vo veľkej miere využívali svoju fantáziu, predstavivosť a v jaskynných útvaroch nachádzali živé bytosti, zvieratá a rôzne podoby. Dozvedeli sa mnohé zaujímavosti o jaskyni, jej vytvorení a živote v nej.

Končí sa ďalší školský rok, začínajú sa prázdniny a po prázdninách zasadnú do školských lavíc naši 8 terajší predškoláci.

Posledný týždeň sa konala rozlúčka s predškolákmi - ale len s tými, čo v mesiaci jún navštevovali materskú školu . Rozlúčka sa konala bez rodičov. Mysleli sme pritom aj na ďalších štyroch, ktorí ostali doma a stretnú sa s kamarátmi už len v školských laviciach.

Školákmi od septembra sa stanú Matúško Bartek, Alexko Gallo, Marianka Černá, Kristínka Kubáňová, Martinko Kupčo, Tomáško Lazoň, Janko Lobo a Sárka Ščasná. Prajeme im úspešný štart.

Všetkým deťom prajeme slnkom zaliate dni prázdnin, veľa pekných chvíľ prežitých s rodičmi, starými rodičmi, veselé zážitky s kamarátmi , šťastie a prázdniny prežité bez úrazov.

Daniela Bobrovčanová

Život v obci

Aj napriek opatreniam COVID-19 sa život v obci celkom nezastavil. Okrem veľkého projektu – Materská škôlka, práce prebiehali aj na budovách osvetovej besedy a obecného úradu. Ako si mnohí z Vás všimli tieto budovy dostali nový šat. Už minulý rok bol zakúpený Nobasil na zateplenie budov a to 300 m² v sume 3240,- €. Za vynikajúcu sponzorskú cenu vďačíme p. Marte Klepáčovej – vedúcej penziónu Pavčina Lehota. Plastové okná a dvere na osvetovú besedu a obecný úrad nás vyšli na 3922,- €. Zateplenie osvetovej besedy a klampiarske práce okolo veže spolu s maľovaním veľkej sály stálo 11999,- €. Zateplenie obecného úradu stálo 5400,- €, z toho obec zasponzorovala sumou 4200,- €. Zatepl'ovacie práce vykonávala firma T-Cartel s.r.o. Liptovský Mikuláš. Na upratovacie práce, umývanie po omaľovaní, umývanie okien sa podujali zamestnankyne škôlky a ženy evanjelického cirkevného zboru Palúdzka.

Neviem si však vysvetliť a mrzí ma prístup niektorých ľudí, keď nestačilo sa dokončiť omaľovanie fasády osvetovej besedy, a prišli na

bicykloch vyzdvihnúť si pizzu do krčmy. Keďže pršalo, aby im nezmokli bicykle, opreli si ich samozrejme o stenu osvetovej besedy, a po ich odchode zanechali šmuhy od pneumatík. Aj poniektorí rodičia neustriehnu svoje ratolesti, a ony si s radosťou vylezú a sadajú si do výklenku veže, a tak nám po nich ostali okopance na čerstvej omietke.

Nastali nám sezónne práce, každý si upravuje a zveľaduje svoje dvory, kosí, pracuje v záhradke. Moja mama mi kedysi povedala, že dedina to je ako jedna rodina. Ale nie je to vždy tak. Poväčšine z nás nie je ľahostajné okolie, čistia obecný potok, vykášajú zelené plochy pri potoku, čistia si chodníky... Sú však aj takí, ktorí majú svoje okolie neupravené, zarastené, a to nielen v rodinné domy, ale aj penzióny, a nevadí im to.

V dedine sú pozemky, opustené rodinné domy, ktoré majú majiteľov, a títo sa o ne nestarajú, budovy chátrajú, pozemky zarastajú, čím zaburiňujú aj susedné pozemky. Na podnety viacerých z vás, obec rozposlala vlastníkom týchto pozemkov výzvy s určením lehoty, dokedy majú pokosiť svoje pozemky. Ak tak neurobia, bude podaný podnet na riešenie priestupku za porušenie zákona č. č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia. Obec v rámci možností, a počasia kosí obecné plochy. Sú miesta ako cesta od obecného úradu poza záhrady ku vode, obecný chodník – ulička od mostíka za záhrady, kadiaľ chodia majitelia svojich miláčikov – psíkov. Týmto chcem poukázať a požiadať ich, aby si zbierali psie exkrementy, lebo nechcela by som byť v koži človeka, ktorý to kosil. Padali určite všakové nadávky, a nebyť toho, že má pri kosení ochranný štít na tvár, je celý pehavý s prepáčením za výraz od hovienok.

Mišurová Viera

Oznamy

Kultúrne leto obce Pavčina Lehota – koronavírus a opatrenia súvisiace s ním sa toho roku prejavili na dianí v obci. Podľa harmonogramu činností obce bol na deň 25.07.2020 plánový Deň obce Pavčina Lehota, ktorý sme v roku 2019 obnovili v priestoroch multifunkčného ihriska a krčmy „U Štefana“. Nik nepredpokladal a nevedel ako sa budú opatrenia súvisiace s koronavírusom uvoľňovať. Zorganizovať deň obce za tak krátky čas už nestihneme, a keďže bola zaslaná a uhradená objednávka vystúpenia hudobnej skupiny Kabát Revival, obecné zastupiteľstvo sa uzhodlo aj na návrh starostu, navariť v tento deň guláš pre našich spoluobčanov, a spestriť program, aby si vyšli na svoje nielen mladá generácia, ale aj my skôr narodení. Týmto Vás srdečne pozývame zabaviť sa, posedieť, a znova otužiť svoje susedské a medzilľudské vzťahy.

Tešíme sa na Vás a už len objednať dobré počasie.

KULTÚRNE LETO

PAVČINA LEHOTA
25. JÚLA 2020

PROGRAM:

16.00 - COUNTRY SKUPINA

PRAMENE

18.00 - HUDOBNÁ SKUPINA

KABÁT REVIVAL

20.00 - **DJ DOBO**

16.
ROČNÍK

MULTIFUNKČNÉ
IHRISKO

WWW.PAVCINALEHOTA.SK

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

www.slovakia.travel

AKTIVITA JE REALIZOVANÁ S FINANČNOU PODPOROU MINISTERSTVA DOPRAVY A VÝSTAVBY SR

Hlásnik vydáva Obec Pavčina Lehota, redakcia Obecný úrad Pavčina Lehota č. 71, č.tel.: 044/5548128, IČO:0315664. Dátum vydania periodickej tlače: 2/2020. Povolené: Štatistickým úradom SR č. Vk 553/04 zo dňa 30.10.2003. Tlač: NORAMI s.r.o. Liptovský Mikuláš, tel.: 044/5541005